Ἐργαστήρι θεατρικῆς ἔρευνας στήν Ἀθήνα ἀπό τόν Γιῶργο Σεβαστίκογλου

Ὕστερα ἀπό δέκα χρόνια παραμονῆς στό Παρίσι ἔρχεται ὁριστικά στήν Ἑλλάδα

Ὁ Γιῶργος Σεβαστίκογλου θά ἐγκατασταθεῖ μόνιμα καί θά ἐργαστεῖ στήν Ἀθήνα ἀπό τόν ἐρχόμενο χειμώνα.

Δέκα ὀκτώ χρόνια πού ἔζησε στό Παρίσι διακρίθηκε στή μελέτη, τήν ἔρευνα καί τή διδασκαλία τοῦ θεάτρου σέ διάφορες πανεπιστημιακές Σχολές στή Γαλλία.

Καθώς ἐπιστρέφει στήν πατρίδα οἱ σκέψεις του στρέφονται στή δημιουργία ἑνός θεατρικοῦ ἐργαστηρίου ἔρευνας στά γαλλικά πρότυπα. Παράλληλα ἔχει νά ταξινομήσει θεατρικά του κείμενα, μεταφράσεις, σημειώσεις καί γενικά ἕνα ὑλικό χρήσιμο καί ἀπαραίτητο γιά τούς ἀνθρώπους πού ἀσχολοῦνται ἐπαγγελματικά ἤ καί ἐρασιτεχνικά μέ τό θέατρο.

Μαγια Λυμπεροπουλου-Δημητρης Καρελλης στο « Ημερωμα της Στρίγγλας» τοῦ Σαίξπηρ, παράσταση πού σκηνοθέτησε ὁ Γιώργος Σεβαστίκογλου τό 1978 γιά τό Κ.Θ.Β.Ε. μέ σκηνικά τοῦ Σάββα Χαρατσίδη.

Πρίν μερικούς μῆνες ἡ εἴδηση τῆς συνεργασίας του μέ τό ἑλληνικό θέατρο γιά νά σκηνοθετήσει τόν «Ὀρέστη» ἦταν ἀπό τά ἀξιόλογα γεγονότα. Τήν ἐποχή αὐτή μετά ἀπό μιά μακριά προετοιμασία ὁ «Ὀρέστης» θά παρουσιαστεῖ στά Ἐπιδαύρια 14 καί 15 Αὐγούστου.

Γιά τόν διακεκριμένο δάσκαλο καί σκηνοθέτη ὁ «Ὀρέστης» εἶναι παλιά ἐμπειρία. Τήν ἴδια τραγωδία ἔχει ἀνεβάσει στό Παρίσι τό 1969 καί τό 1974 μέ θεατρικές ὁμάδες τοῦ Πανεπιστημίου. Στήν συζήτηση πού ἀκολουθεῖ ὁ Γιώργος Σεβαστίκογλου ἀναφέρεται στή διδασκαλία τοῦ «Ὀρέστη» ἀλλά καί στήν ἐργασία του στό Παρίσι μέ τίς διάφορες θεατρικές ὁμάδες:

— Ἐκεῖνο πού πιστεύω γιά τό ἀνέβασμα τῆς Ἀρχαίας Τραγωδίας καθώς καί ὅλων τῶν κλασσικῶν ἔργων εἶναι ὅτι πρέπει νά εἶναι προσιτό στό κοινό κάθε τι πού γίνεται στή σκηνή. Ὁ μύθος τοῦ Ὀρέστη καθώς καί ὅλες οἱ ἀρχαῖες τραγῳδίες γιά μᾶς τούς Ἕλληνες εἶναι κάτι τό πραγματικό ἐνῶ γιά τούς ξένους, γιά τούς Γάλλους π.χ. εἶναι κάτι τό ἐξωτικό. Ἡ παράσταση αὐτή λοιπόν ἔχει γι' αὐτό προσαρμοστεῖ γιά τό ἑλληνικό κοινό καί τό ἀνοιχτό θέατρο.

— Ὑπάρχει μιά νέα ἄποψη στό ἀνέβασμα αὐτό;

— Θά ἔλεγα ὅτι εἶναι μιά ἁπλή παράσταση. Ὅπως πάντα ἀπέφυγα τά σκηνικά, τή μουσική καί τά ἐφέ πού σκεπάζουν τήν παράσταση. Χρησιμοποίησα ἕνα πολύ ἁπλό σκηνικό τοῦ Σάββα Χαρατσίδη, σχεδόν τό φυσικό τοῦ θεάτρου μέ τό δάσος στό βάθος, φωτισμό ἕνα καί ἀναλλοίωτο ὥστε ὅσο τό δυνατόν ν' ἀξιοποιηθεῖ ὁ λόγος μέσα ἀπό τή συμπεριφορά καί τίς ἀλλαγές τοῦ χαρακτήρα τῶν προσώπων.

— Ἡ σκηνοθετική γραμμή σᾶς ἀνάγκασε νά κάνετε ὁ ἴδιος μιά νέα μετάφραση τοῦ «Ὀρέστη»;

— Πρίν πάρω τήν εὐθύνη νά κάνω τή μετάφραση, διάβασα ὅλες τίς ἄλλες καί κυρίως τοῦ Τερζάκη πού εἶναι ἐξαιρετική ἀλλά δέν ἀνταποκρίνεται στό πνεῦμα τῆς δικῆς μου σκηνοθεσίας. Εἶναι ἕνα κείμενο ποιητικό καί σωστό ἀλλά γιά μιά σκηνοθεσία ἄλλης ἐποχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου. Ἐγώ ἀναζήτησα ἕναν ἄλλο ρυθμό ἕνα διάλογο πιό λιτό, μιά διαφορετική συμμετοχή. Ὁ λόγος εἶναι ἐκεῖνος πού δημιουργεῖ τήν κίνηση, τόν ρυθμό τῆ δράση κι ὅταν ἡ μετάφραση εἶναι πολύ πιστή νομίζω ὅτι ἀναγκαστικά συμπιέζονται ἔννοιες γιά νά κρατηθεῖ ἕνας ρυθμός ἐξωτερικός. Πλησίασα τήν τραγωδία ὅπως νιώθω τή σημερινή ποίηση, δηλαδή ρυθμική ἀπό μέσα της καί ὄχι ἐξωτερικά.

— Ἔχει κάποια ἰδιαίτερη ἐξήγηση τό γεγονός ὅτι σέ δύο διαφορετικές ἐποχές διαβάσατε τόν «Ὀρέστη» στή Γαλλία καί ἀνεβάζετε τώρα κι ἐδῶ τήν ἴδια παράσταση;

— Ὁ Εὐριπίδης ἦταν πάντα πιό κοντινός ἀπό τήν ἄποψη τῆς δραματουργίας. Αὐτός ἦταν ὁ λόγος πού διάλεξα τό ἔργο. Τό 1969, δηλαδή μετά τόν Μάη τοῦ '68, ἡ ἐξέγερση τοῦ Ὀρέστη, τῆς Ἠλέκτρας καί τοῦ Πυλάδη ἐκφράζει τήν ἀνησυχία καί ἐξέγερση μιᾶς νεολαίας πού ζητάει ν' ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τήν ἐνοχή τῶν γονέων της. Γενικότερα ἐκφράζει τήν ἐξέγερση καθ' ἑνός πού εἶναι ὑποταγμένος σέ διάφορες συνθῆκες τίς ὁποῖες δέν γνωρίζει ὁ ἴδιος καί γιά τίς ὁποῖες δέν εὐθύνεται ὁ ἴδιος.

— Αὐτή τήν ἐποχή ὑπάρχει κάποιος παραλληλισμός;

— Αὐτή τή στιγμή δέν ὑπάρχουν ἐξεγέρσεις νεολαίας ἐξεγείρονται ὅμως τόσοι ἄλλοι καταπιεσμένοι προσπαθώντας ν' ἀποτινάξουν σφάλματα ἄλλων ἤ δικά τους ἤ καί τά δύο μαζί καί νομίζω ὅτι ὑπάρχει ἕνας παραλληλισμός μέ τό σήμερα.

— Σάν ἄνθρωπος τοῦ θεάτρου καί δάσκαλος ποιό ἦταν τό κέρδος ὅλα αὐτά τά χρόνια ἀπό τή συνεργασία σας μέ τούς ξένους μαθητές, τούς ἐρασιτέχνες καί τίς νέες ὁμάδες, στά γαλλικά πανεπιστήμια;

— Πῆρα περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔδωσα. Εἶχα νά κάνω μέ ὅλες τίς φυλές τῆς γῆς καί γνώρισα πολιτιστικές καί φολκλορικές ἀντιλήψεις πού μοῦ διεύρυναν τό μυαλό στήν ἔρευνά μου. Τώρα ἔχω ἐμπειρίες τέτοιες πού μπορῶ νά μήν εἶμαι τόσο σωβινιστής ἀλλά νά ὑπερασπίζομαι καί νά χρησιμοποιῶ τήν ἑλληνική μου κουλτούρα, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν μου ὅτι ὑπάρχουν κι ἄλλες κουλτοῦρες ἐξ ἴσου ἄξιες μέ τή δική μας. Ἐγώ λοιπόν ἔδωσα ἕνα τρόπο νέου πλησιάσματος τῆς δημιουργίας τῆς θεατρικῆς καί σέ ἀντάλλαγμα πῆρα μιά ἄλλη ποίηση, μιά ἄλλη κίνηση μιά ἄλλη θυμοσοφία.

— Καί τώρα πού ἐγκαταλείπετε αὐτή τή δραστηριότητα τί σκέπτεστε;

— Αὐτό εἶναι ἡ ὑπερβολή μου ἤ ὁ χαρακτήρας μου, ὁ τρόπος πού ἀντιλαμβάνομαι τά πράγματα. Δέν μέ τρομάζει πού τά ἐγκαταλείπω καί ξαναρχίζω ἀπό τό μηδέν. Ἀλλά ἡ Ἑλλάδα δέν εἶναι τό μηδέν εἶναι ὁ τόπος πού τόν ἔζησα ἀπό μακριά ἴσως ἀλλά μέ ἀκολουθοῦσε. Δέν ἔχω κάνει τίποτα στό ἐξωτερικό πού νά μήν ἀναφέρεται στήν Ἑλλάδα. Δέν ἔρχομαι λοιπόν τώρα στήν Ἑλλάδα ἀλλά τήν ξαναβρίσκω ἀλλαγμένη σέ πολλά πράγματα ἀλλά στήν οὐσία μένει ἡ ἴδια. Κι αὐτή θέλω νά ξαναντα μώσω.

— Ἡ ἀρχαία ἑλληνική τραγωδία ἦταν ἀπό τά κύρια θέματα ἔρευνας αὐτά τά χρόνια στό ἐξωτερικό συναντήσατε ἴσως κάποιες ἰδιαίτερες ἐνδιαφέρουσες τάσεις ἑρμηνείας ἀρχαίου Δράματος στή Δυτική Εὐρώπη καί κυρίως στή Γαλλία;

— Στό Παρίσι, γιά τό ὁποῖο περισσότερο μπορῶ νά μιλῶ, πολύ λίγο τούς ἀπασχολεῖ ἡ ἑλληνική τραγωδία. Ἔχουν στραφεῖ μέ πολύ φανατισμό στούς δικούς τους κλασικούς μ' ἕνα πνεῦμα αἱρετικό θά ἔλεγα, μέ τήν ἔννοια ὅτι παύουν νά παραδέχονται τήν παράδοση σάν κάτι στάσιμο σάν κάτι κατεστημένο κι ἀνακαλύπτουν σ' αὐτούς πού τούς θεωροῦσαν «ξεπερασμένους» νέα πράγματα. Αὐτό εἶναι καλό γιατί δέν ἀρνοῦνται πιά στεῖρα μιά παράδοση, ἀλλά προσπαθοῦν νά τήν «ἀνακαλύψουν» νά τήν ἀφομοιώσουν καί μετά νά προχωρήσουν. Καί νομίζω ὅτι τό χαρακτηριστικό τῆς πραγματικῆς πρωτοπορίας εἶναι αὐτό: νά ξέρεις τί ἀποχωρίζεσαι καί νά προχωρεῖς παραπέρα.

— Θά μποροῦσε δηλαδή καί ἡ Ἀρχαία Τραγωδία νά γίνει κίνητρο γιά τέτοιο ξεκίνημα καί στό ἑλληνικό θέατρο νά μή τή βλέπουμε δηλαδή μόνο σάν κληρονομιά;

— Μιά κληρονομιά πού πέρασε διάφορες φάσεις ἐκσυγχρονισμοῦ. Αὐτό πού πιστεύω εἶναι ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἦταν κάποτε σύγχρονοι δέν θέλω νά τούς ἀντιμετωπίζω σάν κάτι κατεστημένο ἀλλά σάν κάτι πού ἐξελίσσεται μέσα στό χρόνο.

Γι αὐτό πιστεύω σέ κάθε παράσταση πού γίνεται μέ στόχο τήν ἀναζήτηση.

— Ἀκόμα κι ἄν αὐτό εἶναι μιά ἀποτυχία;

— Ἀκόμα καί τότε ὁ δημιουργός δέν πρέπει νά δειλιάζει μπρός στήν ἀποτυχία, τό λέω αὐτό ὅσο κι ἄν εἶναι σκληρό.

Κίτσα Μπόντζου

Γρηγόρης Μηττας-Μαγια Λυμπεροπουλου Δημητρης καρελλης σε παρασταση τοῦ Γ. Σεβαστι ογλου.

Ὁ θιασος τῆς « Ἐλεύθερης Σκηνῆς» στο « Ἀλλαγη και πάνω τουρλα»

«Ραντεβού μέ τήν ὑστερία»

Ἑτοιμάζει ἡ «Ἐλεύθερη Σκηνή» νά ἀνεβάσει στό θέατρο «Μινώα» τόν Ὀκτώβριο

Ἡ «Ἐλεύθερη Σκηνή» θά παρουσιάσει στά μέσα Ὀκτωβρίου στό θέατρο «Μινώα» τήν ἐπιθεώρηση τῆς Ἄννας Παναγιωτοπούλου καί τοῦ Σταμάτη Φασουλῆ «Ραντεβού μέ τήν ὑστερία».

Στήν καινούρια αὐτή ἐπιθεώρηση, πού σατιρίζει τά τελευταῖα πολιτικά γεγονότα, θά παίζουν ἐκτός ἀπό τά βασικά στελέχη τοῦ θιάσου, Σταμάτη Φασουλῆ, Ἄννα Παναγιωτοπούλου, Δημήτρη Χρυσομάλη, Μίρκα Παπακωνσταντίνου καί Μίνα Ἀδαμάκη, καί ἄλλα παλιοί συνεργάτες του.

Ξένα συγκροτήματα γιά τά 100χρονα τοῦ Καλομοίρη

Μέ τόν «Πρωτομάστορα» ἤ τόν «Κωνσταντίνο Παλαιολόγο» τοῦ Μανώλη Καλομοίρη θ' ἀνοίξει ἡ Λυρική Σκηνή τό Φεστιβάλ Ἀθηνῶν 1983, τιμώντας τόν μεγάλο Ἕλληνα μουσουργό 100 χρόνια ἀπό τήν γέννησή του.

Ἐπίσης ὁ ΕΟΤ ἔχει ἤδη ἐγκρίνει, γιά νά ἐμφανιστεῖ στό ἑπόμενο Φεστιβάλ Ἀθηνῶν, τή Φιλαρμονική Ὀρχήστρα τῆς Σόφιας καί τήν Ἐθνική Χορωδία τῆς Βουλγαρίας μέ τή «Συμφωνία τῆς Λεβεντιᾶς», ἔργο πού τό συγκρότημα ἔχει ἠχογραφήσει σέ δίσκο.

Προτάσεις ἐπίσης γιά τή συμμετοχή στίς ἑορταστικές ἐκδηλώσεις Μανώλη Καλομοίρη ἔγιναν ἀπό τόν Μιλτιάδη Καφύδη μέ τήν ὀρχήστρα «Τονκύστλερ» τῆς Βιέννης νά παρουσιάσει «Τά μαγιοβότανα» μέ σολίστ τήν ὑψίφωνο Δάφνη Εὐαγγελάτου. Ἡ Συμφωνική Ὀρχήστρα τοῦ Λονδίνου μέ τό Συμφωνικό Κοντσέρτο γιά πιάνο καί σολίστ τοῦ Δημήτρη Σγούρο. Ἡ Φιλαρμονική Ζώρζ Ἐνάσκου ἡ ἡ ὀρχήστρα τῆς

Ὁ Μαν. Καλομοίρης τό 1916.

Ρουμανικῆς Ραδιοφωνίας μέ τή «Συμφωνία τοῦ Πρωτομάστορα».

Τέλος ἡ ραδιοφωνία τῆς Μόσχας προτείνει μιά παραγωγή τοῦ «Δαχτυλιδιοῦ τῆς Μάγας» πού τήν ἐπιμέλεια θά ἔχει ὁ Σπύρος Εὐαγγελάτος.

Ἡ κόρη τοῦ Μπρέχτ περιδιαβάζει τό Αἰγαῖο

Ἡ κόρη τοῦ διάσημου δραματουργοῦ μέ τόν σύζυγό της ἠθοποιό Ἔκκεχαρτ Σάλ καί τίς κόρες τους, γιά τρίτη φορά στό Αἰγαῖο

Δυό ἀναμνηστικές φωτογραφίες ἀπό τό λεύκωμα τῆς οἰκογένειας Μπρέχτ: ἀριστερά, ὁ Μπέρτολτ Μπρέχτ κρατάει τή μικρή Μπάρμπαρα στήν ἀγκαλιά του. Κάτω ἡ Μπάρμπαρα (δεύτερη ἀπό δεξιά) πλάι στόν Τσάρλς Λώτον τόν καιρό τῆς ἀμερικανικῆς ἐξορίας ὅταν ὁ Λώτον ἦταν συνεργάτης τοῦ πατέρα της καί οἰκογενειακός φίλος.

Ἡ Μπάρμπαρα Μπρέχτ, κληρονόμος τῶν συγγραφικῶν δικαιωμάτων τοῦ διάσημου πατέρα της καί ὁ Ἔκκεχαρτ Σάλ, μεγάλος ἠθοποιός, συνδιευθυντής τοῦ Μπερλίνερ Ἀνσάμπλ, κάνουν μαζί μέ τίς δύο κόρες τους ἀπό τίς 23 Ἰουλίου ἑλληνικές διακοπές.

Τό τελευταῖο Σαββατοκύριακο θά τό περάσουν στήν Ὕδρα, πρίν φύγουν γιά Βερολίνο καί Λονδίνο. Εἶναι ἡ τρίτη φορά πού τό ζεῦγος ἔρχεται στήν Ἑλλάδα, τώρα χωρίς καλλιτεχνικές ὑποχρεώσεις ἀπό μέρους τοῦ Σάλ, τόν ὁποῖο τό ἀθηναϊκό κοινό χειροκρότησε πέρσι στό Ἡρώδειο, στούς ρόλους τοῦ Μακχήθ («Ὄπερα τῆς Πεντάρας») καί τοῦ δικαστῆ Ἀζντάκ («Καυκασιανός κύκλος μέ τήν κιμωλία»).

Θεατρική καριέρα ἀκολουθεῖ στήν Ἀνατολική Γερμανία καί ἡ μεγαλύτερη ἀπό τίς ἐγγονές τοῦ Μπρέχτ, ἡ Γιοχάνα. Ἠθοποιός παίζει στό Θέατρο τῆς Φρανκφούρτης Ἄμ Ὄντερ, ἀπ' ὅπου, πρίν τρεῖς περίπου δεκαετίες, ξεκίνησε ὁ πατέρας της. Ἡ δεύτερη ἐγγονή, μαθήτρια γυμνασίου ἀκόμη, ὀνομάζεται Τζένυ. Μέ τά δύο ὀνόματά τους τά νεώτερα μέλη τῆς οἰκογένειας Σάλ-Μπρέχτ θυμίζουν γνωστές γυναικεῖες φιγοῦρες ἀπό τά θεατρικά ἔργα «Ἁγία Ἰωάννα τῶν Σφαγείων», «Μαχάγκονυ» καί «Ὄπερα τῆς Πεντάρας».

Τό «Κιλελέρ» στήν Κρήτη

Ἄλλος ἕνας ἐπιδοτούμενος ἀπό τό ΥΠ.Π.Ε. θίασος ξεκινάει γιά τήν ἐπαρχία. Ὁ νεοσύστατος ἑταιρικός θίασος «Νέα Σκηνή» ἀρχίζει σήμερα μέ τό «Κιλελέρ» τοῦ Γιώργου Χαραλαμπίδη, τήν περιοδεία του στήν Κρήτη.

Ἐπερώτηση

γιά τίς ἀπολύσεις στό Ἐθνικό

Μετά ἀπό τά χθεσινά δημοσιεύματα γιά ριζικές ἀλλαγές στή σύνθεση τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καί ἀπολύσεις γνωστῶν ἠθοποιῶν, οἱ βουλευτές τῆς Ν.Δ. Ἀ. Ἀνδριανόπουλος, Θ. Σοφούλης καί Θ. Δαμιανός κατέθεσαν τήν ἑξῆς ἐρώτηση πρός τήν ὑπουργό Πολιτισμοῦ καί Ἐπιστημῶν:

«Προκαλεῖ κατάπληξη ἡ ἀνακοίνωση τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου γιά «ριζικές ἀλλαγές» στό ἵδρυμα αὐτό καί πού, βέβαια, ξεκινοῦν καί ἐνδεχομένως τελειώνουν μέ τίς ἀπολύσεις τοῦ μεγαλυτέρου σχεδόν ἀριθμοῦ τῶν ἐκεῖ ἐργαζομένων ἠθοποιῶν. Οἱ ἀπολύσεις, βέβαια, ἀνακοινώνεται ὅτι γίνονται μέ σκοπό τήν ἀνανέωση τοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ τοῦ Θεάτρου. Στήν οὐσία ὅμως μεγάλο ρόλο παίζει καί ὁ πολιτικός προσανατολισμός τῶν ἀπολυομένων ἠθοποιῶν, μιά καί κανείς ἀπ' αὐτούς πού ἀνήκουν στήν ἀντίστοιχη κλαδική τοῦ ΠΑΣΟΚ δέν κρίθηκε σκόπιμο ν' «ἀνανεωθεῖ».

»Ἀλλά ἡ κατάπληξη ὀφείλεται καί στό γεγονός ὅτι, ὅταν πέρσι ἡ κυβέρνηση τῆς Ν.Δ. καί τό τότε Δ.Σ. τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ἔκαναν μιά προσπάθεια γιά μιά πολύ πιό περιορισμένη ἀνανέωση τοῦ καλλιτεχνικοῦ ἐμψύχου ὑλικοῦ τοῦ Θεάτρου, τό ΠΑΣΟΚ, καί ἰδιαιτέρως ἡ σημερινή ὑπουργός Πολιτισμοῦ κ. Μελίνα Μερκούρη, εἶχαν καταδικάσει καί καταγγείλει τήν πρόθεση αὐτή σάν ἀντιεργατική καί ἀντικαλλιτεχνική ...

»Εἶναι λοιπόν ἄξιο ἀπορίας, καί ἀξίζει νά μᾶς πληροφορήσει σχετικά ἡ κυβέρνηση γιά τούς λόγους πού τήν ὁδήγησαν ν' ἀλλάξει ἔτσι ριζικά γνώμη καί νά ὑποστηρίζει σήμερα αὐτά πού τότε κατήγγειλλε καί κατηγοροῦσε».

Ὁ Λουκιανος Κηλαηδονης.

Ἕνας ἀλλιώτικος τραγουδοποιός στόν Λυκαβηττό

Ὁ Λουκιανός Κηλαηδόνης ἐκφράζει τά βιώματα μιᾶς γενιᾶς μέσα ἀπό ἕνα τραγούδι μέ ὕφος καί ἦθος

Οἱ πιό πολλοί «θεωρητικοί», τοῦ νεοελληνικοῦ τραγουδιοῦ ἀγνοοῦν γυσυστηματικά ἤ καί σνομπάρουν, ἕναν ἀπό τούς πιό ἔντονα πολιτικοκοινωνικούς τραγουδοποιούς τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας, τόν Λουκιανό Κηλαηδόνη, θεωρώντας τον, λίγο-πολύ, σάν ἕνα χιουμορίστα πού προτείνει τά τραγούδια του πρός τά ἔξω μέ μόνο σκοπό νά δεῖ κάποιο χαμόγελο στά, χείλη τῶν ὁποιων ἀκροατῶν του. Πέρα ἀπ' τό ὅτι αὐτή καί μόνη ἡ «λειτουργία» τοῦ καλλιτέχνη εἶναι ἰδιαίτερα σημαντική, θἄπρεπε νομίζω (μέ ἀφορμή τήν προχθεσινή συναυλία τοῦ Λυκαβηττοῦ) νά δοῦμε καί τήν ἄλλη πλευρά αὐτοῦ τοῦ τραγουδοποιοῦ, τήν ἀγωνία του δηλαδή, νά μιλήσει γιά τά βιώματα μιᾶς ὁλόκληρης γενιᾶς — βιώματα πού, φοβᾶμαι, λίγοι ἀπό τούς ἐκπροσώπους τῆς κατάφεραν νά κρατήσουν ζωντανά μέχρι σήμερα. Κι ἀπό τήν ἄλλη, τήν ἔντιμη προσπάθειά του νά ἀρθεῖ στό (δύσκολο) ὕψος τοῦ παρατηρητῆ καί νά τραγουδήσει γιά πράγματα πού, οὔτως ἤ ἄλλως, μᾶς καίνε ὅλους.

Τό τραγουδοποιητικό πλαίσιο τοῦ Κηλαηδόνη ὁρίζεται ἀπ' ὁρισμένα στοιχεῖα, ὅπως ἀκριβῶς ἀποκλείει ὁρισμένα ἄλλα. Αὐτά τά τελευταῖα, εἶναι ὅσα θά μποροῦσαν νά τόν κατατάξουν σέ κάποια συγκεκριμένη «κατηγορία» ἀπ' αὐτές πού, κατά τή γνώμη μου, ἐπέφεραν τήν ὀλέθρια σύγχιση στό σημερινό ἑλληνικό τραγούδι. Τά στοιχεῖα αὐτά, πού ΔΕΝ ἔχει στή δουλειά του ὁ Κηλαηδόνης, εἶναι: ἀκαδημαϊσμός, χυδαιότητα (μέ τήν ἐλαστική ἔννοια τῆς λέξης), πλατυασμός, μίμηση καί ἔλλειψη προσωπικότητος, ΚΑΘΕ ΛΟΓΗΣ δεσμεύσεις, διανοουμενισμός, καί μερικά ἄλλα. Ἀντίθετα, αὐτά πού ὁρίζουν τό πλαίσιό του, εἶναι — δυστυχῶς — μᾶλλον δυσεύρετα στό χῶρο τοῦ τραγουδιοῦ μας κι αὐτό ἀκριβῶς εἶναι τό στοιχεῖο, πού προσδίδει τήν (ΜΗ ΕΚΤΙΜΗΜΕΝΗ, ὅπως λέγαμε) ἰδιαιτερότητα στή δουλειά του. Ἔτσι λοιπόν, καί προχτές στό Λυκαβηττό, εἴδαμε τόν Κηλαηδόνη νά παραθέτει ἕνα μεγάλο μέρος τῆς δουλειᾶς του, πού χαρακτηρίζεται ἀπό γνώση τοῦ τί θέλει καί τί μπορεῖ, γνώση τοῦ κοινωνικοῦ πλαισίου τοῦ χτές καί τοῦ σήμερα, καθώς καί τίς θέσεις πού ὁ ἴδιος ἔχει ἤ προσπαθεῖ νά ἔχει μέσα σ' αὐτό, χιοῦμορ, πού δέν ἀφήνει ἀνέγγιχτο οὔτε τόν ἴδιο, ἀφομοίωση διάφορων ἀνά τόν κόσμο ΛΑΪΚΩΝ μουσικῶν ΕΚΦΡΑΣΕΩΝ, καί, τέλος, τόν εἴδαμε νἄχει ξεκαθαρισμένα ὁρισμένα πράγματα σέ σχέση μέ τή δουλειά του καί τήν ἀπήχησή της.

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, εἴδαμε τό θέατρο τοῦ Λυκαβηττοῦ κατάμεστο ἀπό καθημένους τε καί ὀρθίους, παρά τή ζωντανή μετάδοση τῆς συναυλίας ἀπό τήν τηλεόραση τῆς ΕΡΤ, ἀπό ἀνθρώπους κάθε τάξεως καί ἡλικίας: εἴδαμε νά ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ στήν παράσταση ἀπό τή θέση τοῦ ἀκροατῆ, κυρίες τοῦ τύπου κουμ-κάν σέ ξενοδοχεῖα τοῦ Λουτρακίου, ποικίλων ἀποχρώσεων φοιτητές καί φοιτήτριες, πανέμορφους μπόμπιρες, ἀστυνομικούς ἐν στολῇ, τούς καμεραμέν τῆς ΕΡΤ, τόν Τζίμη ἀπό τίς «Μουσικές Ταξιαρχίες», διανυόμενους καί ἐργάτες, μιά μικρογραφία τῆς σύνθεσης τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλης ἐν ὀλίγοις — κι ὅλα αὐτά ΧΩΡΙΣ τήν ὑπόδειξη τοῦ (ἀπαραίτητου γιά συνομήλικους τοῦ Λουκιανοῦ «προοδευτικούς» συνθέτες) ὁποιουδήποτε κομματικοῦ ἤ πολιτιστικοῦ φορέα. Καί ΔΕΝ ΕΙΔΑΜΕ τήν παραμικρή φασαρία, δέν ἀκούσαμε τόν παραμικρό μικροφωνισμό (κι ἄς μήν εἶχε τήν εὐθύνη τῆς ὀργάνωσης κάποιος «ἐπαγγελματίας» ἀτζέντης) κι ἀκούσαμε πολλά-πολλά τραγούδια μέσα σέ μιά ἀτμόσφαιρα συνύπαρξης καί χαμόγελων.

Ὁ Λουκιανός (ἠλ. πιάνο, τραγούδι), ἡ Ἀφροδίτη Μάνου (τραγούδι) καί οἱ «THREE AND THE KOUKOS BAND» (κοῦκος ὁ Κηλαηδόνης), πού ἦταν οἱ Σ. Γεωργάκης (κιθάρα), Γ. Ζηκογιάννης (ἕνας πολύ καλός μπασίστας) καί Τ. Πιπεριάς (ντράμς), ἔπαιξαν τραγούδια ἀπό τούς δίσκους (ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΡΓΑ): «Μικροαστικά» (1973), «Ἁπλά μαθήματα πολιτικῆς οἰκονομίας» (1974), «Εἶμαι ἕνας φτωχός καί μόνος κάου-μπόϋ» (1978) καί «Ψυχραιμία παιδιά!» (1979) καθώς καί μερικά ἀνέκδοτα κομμάτια (σ' ἕνα ἀπ' τά ὁποῖα ἔπαιξε φυσαρμόνικα κι ὁ Νίκος ὁ «Ἀρκούδιος»), μ' ἕναν, μέ τήν καλή ἔννοια, ἐρασιτεχνίζοντα ἦχο, πού θύμιζε ὀρχήστρα νεοελληνικοῦ ξενοδοχείου καί ἐπί ἕνα δίωρο ἀπέδειξαν ὅτι οἱ ἐντόπιες δυνάμεις εἶναι αὐτές πού ἔχουν τή δυνατότητα νά μᾶς προσφέρουν, πολύ πιό ἔντονα, μιάν καλῶς ἐννοούμενη ψηχαγωγία.

Καί μακάρι νά μή σταματήσουμε στήν προχθεσινή συναυλία. Ὑπάρχουν δεκάδες καλλιτεχνῶν πού ἡ δουλειά καί τό ἦθος τους θά μποροῦσαν, ἀνά πᾶσα στιγμή, νά μᾶς ἐγγυηθοῦν τήν , ἔστω καί στιγμιαία, ἀπόλαυση. Ἀπό τό νά φεύγει πρός τά ἔξω πολύτιμο συνάλλαγμα γιά μιά «κατάσταση» σάν αὐτή πού περιγράψαμε στό φύλλο τῆς Δευτέρας, χίλιες φορές καλύτερα μιά μόνο στιγμή (ἀφῆστε πού εἶναι περισσότερες) ἀληθινῆς συμμετοχῆς μας σέ κάτι πού ΟΝΤΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ.

Θοδωρῆς Μανίκας

Οἱ ἐκδότες ἀποχωροῦν ἀπό τήν Ὁμοσπονδία

Ὁ Σύνδεσμος Ἐκδοτῶν Βιβλίου, σέ γενική συνέλευση, ἀποφάσισε νά ἀποχωρήσει ἀπό τήν Πανελλήνια Ὁμοσπονδία Ἐκδοτῶν-Βιβλιοχαρτοπωλῶν.

Οἱ λόγοι τῆς ἀποχώρησής του εἶναι κατ' ἀρχήν ἡ πίστη του στήν ἀνάγκη τῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἑνότητας τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τοῦ βιβλίου καί κατά δεύτερον ἡ διαφορετική ἐκτίμησή του γιά τήν ὀργάνωση καί τή λειτουργία τῶν Φεστιβάλ-Ἐκθέσεων Βιβλίου.

Ὁ Σ.ΕΚ.Β., πού ἀριθμεῖ 160 ἐκδοτικές ἐπιχειρήσεις, καταγγέλλει ὅτι ὁρισμένα μέλη διαφόρων διοικήσεων, ὅπως τῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Θεσσαλονίκης δυσχέραιναν τό ἔργο του, πού σκοπεύει σέ μιά ξεχωριστή δραστηριότητα στόν τομέα τῆς προβολῆς τοῦ βιβλίου μέ τά Φεστιβάλ Βιβλίου.

Ὁ Σ.ΕΚ.Β. θά καταστήσει σύντομα γνωστό τό πιστεύω του γιά τόν τρόπο προβολῆς τοῦ βιβλίου καί θά ἐξηγήσει γιατί ὀργανώνει τίς ἐκθέσεις καί γιατί πιστεύει ὅτι πρέπει νά γίνονται σ' αὐτές πωλήσεις.

Τό Ἑλληνικό Χορόδραμα περιοδεύει

Τό Ἑλληνικό Χορόδραμα μετά τίς ἐμφανίσεις του στά Ἀνώγεια θά ἐγκαινιάσει τίς γιορτές «Λόγου καί τέχνης» στή Λευκάδα. Τό συγκρότημα θά ἐμφανιστεῖ ἐπίσης τόν Σεπτέμβριο στήν Ἀθήνα στά πλαίσια τοῦ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν.

Συγκροτήθηκε νέο Κεντρικό Ἀρχαιολογικό Συμβούλιο

Μέ ἀπόφαση τῆς ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Μελίνας Μερκούρη

Μέ ἀπόφαση τῆς ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Μελίνας Μερκούρη συγκροτήθηκε τό νέο Κεντρικό Ἀρχαιολογικό Συμβούλιο. Ἀποτελεῖται ἀπό 15 τακτικά μέλη καί 15 ἀναπληρωματικά ὡς ἑξῆς: Πρόεδρος ὁ γενικός γραμματέας τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ Ἐπιστημῶν κ. μιχάλης Δωρῆς. Μέλη οἱ κύριοι: Γεώργιος Ἠλιακόπουλος, δήμαρχος Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς, Ἀντώνης Παπαγιαννόπουλος, νομικός σύμβουλος διοίκησης στό ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί Ἐπιστημῶν, Μανόλης Ἀνδρόνικος, καθηγητής τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης, Χαράλαμπος Μπούρας, καθηγητής τῆς ἕδρας τῆς Ἱστορίας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς στό Πολυτεχνεῖο, Γιάννης Τζεδάκης, προϊστάμενος τῆς διεύθυνσης Προϊστορικῶν καί Κλασσικῶν Ἀρχαιοτήτων, Μύρωνας Μιχαηλίδης